

ProRail

Verbindt. Verbetert. Verduurzaamt.

ProRail verbindt op een veilige,
betrouwbare en duurzame manier
mensen, steden en bedrijven per spoor.

Nu en in de toekomst.

ProRail:

Verbindt. Verbetert.

Verduurzaamt.

De urgentie om slim en doelmatig te blijven investeren in spoorvervoer voor personen en goederen is vandaag groter dan ooit. Het huidige spoornetwerk in Nederland is het meest intensief bereden spoorwegnetwerk in Europa en loopt al enige tijd tegen zijn grenzen aan.

Met logistieke maatregelen, uitbreiding van infrastructuur en technologische innovaties wil ProRail de komende jaren de kwaliteit, betrouwbaarheid en veiligheid van het Nederlandse spoor op peil houden. Zo kunnen we de groeiende bevolking, economische ontwikkelingen en de daarmee samenhangende toename van de vervoersvraag in alle delen van ons land opvangen. Tegelijkertijd staat Nederland voor een forse opgave om de (inter)nationale klimaatdoelen te behalen waar spoorvervoer een belangrijke bijdrage aan kan leveren. Zonder aanvullend beleid om mobiliteit van personen en goederen sterk te verduurzamen, is realisatie van deze doelstellingen buiten bereik.

Voor u ligt de agenda van het spoor voor de komende jaren. Nederland staat de komende jaren voor grote maatschappelijke uitdagingen op gebied van wonen, werken en het klimaat. In deze agenda doet ProRail concrete suggesties over hoe het spoor een bijdrage kan leveren aan het aanpakken van deze uitdagingen. De voorliggende suggesties komen mede voort uit gesprekken met diverse stakeholders, zoals personen- en goederenvervoerders, verladers, reizigersorganisaties, overheden, aannemers en professionals in en rondom het spoor. Deze agenda geeft weer wat ProRail en onze stakeholders vragen om zelf een bijdrage te kunnen leveren aan het oplossen van onze gezamenlijke maatschappelijke uitdagingen.

ProRail zet zich in om een bijdrage te leveren aan het oplossen van deze vraagstukken. Wij gaan graag met u hierover in gesprek.

Het spoor draagt bij aan de verduurzaming van mobiliteit en is essentieel om de klimaatdoelen te kunnen halen

UITGELICHT

- Met een ambitieuze beleidsagenda internationaal spoor kan 2 tot 8 miljoen ton CO₂ worden bespaard.
- Vervanging van vliegverkeer door de trein op de verbinding Amsterdam-Londen in een realistisch scenario bespaart bijvoorbeeld 200.000 kg CO₂ uitstoot'.
- Bij spoorgoederenvervoer is de CO₂-uitstoot per ton/kilometer 18 gram, ten opzichte van 121 gram voor het wegvervoer en 52 gram voor binnenvaart.

Duurzame mobiliteit is één van de belangrijkste bouwstenen om de nationale en internationale klimaatdoelen op een ambitieuze én realistische manier te behalen. Spoorvervoer is de meest duurzame vervoerswijze voor binnenlands transport. Denk aan het vervangen van korte-afstandsvluchten door internationale spoorverbindingen, het fijnmazig verbinden van steden en regio's met hoogwaardig openbaar vervoer en het vervangen van transport met vrachtwagens door schoon vervoer over het spoor. De mogelijkheden om Nederland en Europa op een verstandige, betaalbare manier schoner en duurzamer te maken zijn enorm.

WAT VRAAGT DIT VAN DE POLITIEK?

Investeer ambitieus en doeltreffend in spoorgoederenvervoer en in het openbaar vervoer als basis voor personenmobiliteit

- Investeer in voldoende capaciteit op het spoor voor goederen- en personenvervoer.
- Investeer in stations als veilige, duurzame en aantrekkelijke mobiliteitsknooppunten.
- Maak werk van de betaalbaarheid van het openbaar vervoer.

Stimuleer internationaal treinverkeer als duurzaam alternatief voor vliegverkeer op korte afstanden

- Prioriteer internationale verbindingen bij dienst- en verkeersregeling.
- Continueer en optimaliseer Air-Rail samenwerking en positioneer Schiphol als internationaal treinknooppunt.
- Steun Europese wetgeving voor een divers en aantrekkelijk spoorproduct, voortkomend uit de EU Green Deal.

Maak de uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving de basis voor nieuw beleid

- Bied duidelijkheid over de toepassing van wet- en regelgeving in het kader van stikstof en zorg voor een uitvoerbare (ecologische) onderzoeklast.

Geef klimaatadaptatie een plek

- Stel voldoende middelen beschikbaar voor een klimaatadaptatief, en dus robuust, netwerk.

Het spoor is essentieel voor de bereikbaarheid van Nederland

Nederland staat de komende jaren voor een forse woningbouw- en bereikbaarheidsopgave in alle delen van ons land. Het vinden van een betaalbare, fijne woning in een prettige en bereikbare buurt met goede voorzieningen is één van de grootste problemen waar jong en oud mee kampen. De komende jaren worden honderdduizenden nieuwe woningen in alle delen van ons land gerealiseerd. Het is daarom belangrijk dat voorzieningen in dorpen en steden in de regio bereikbaar blijven. Met goed openbaar vervoer over het spoor maken we aantrekkelijk wonen mogelijk en zorgen we dat het hele land goed en op een duurzame manier bereikbaar is.

WAT VRAAGT DIT VAN DE POLITIEK?

Openbaar vervoer en spoor als belangrijkste modaliteiten voor het ontsluiten van (nieuwe) woonwijken

- Houd de toegekende middelen voor spoorprojecten voor de ontsluiting van woningbouwprojecten ook in de volgende kabinetsperiode vast.
- Maak zoveel mogelijk gebruik van infrastructuur met vrije capaciteit.
- Investeer ook tijdig in de goede onderlinge aansluiting van openbaar vervoer voorzieningen (als bus, metro en trein en de langzaam-verkeerroutes en faciliteiten daarvoor).
- Investeer tijdig in goede onderlinge aansluiting van OV-voorzieningen.

Houd continu aandacht voor de leefbaarheid rond het spoor

- Blijf investeren in slimme maatregelen om de negatieve effecten van het spoor op de omgeving, zoals geluid en trillingen, te beperken.

Het spoor als motor van de duurzame economische ontwikkeling van Nederland

Modern, efficiënt vervoer per spoor is het fundament voor een sterke, duurzame economie in de 21e eeuw. Dat geldt zowel voor personen- als voor goederenvervoer. Om Nederland nu en in de toekomst op een duurzame en toekomstbestendige manier in beweging te houden, is het belangrijk dat goederen en reizigers snel, betrouwbaar en veilig over het spoor vervoerd worden. De aanleg en het onderhoud van infrastructuur levert bovendien veel werkgelegenheid op voor Nederlandse vakmensen en bedrijven. Ook de Nederlandse innovatiekracht wordt gestimuleerd, omdat het spoor voortdurend aan technologische en digitale vernieuwing werkt. Zo levert de spoorsector een bijdrage aan de economische ontwikkeling en welvaart in heel Nederland.

WAT VRAAGT DIT VAN DE POLITIEK?

Investeer in een robuust en toekomstbestendig netwerk dat kan voldoen aan Europese eisen

- Doe geen concessies op instandhouding; een robuust netwerk is toekomstbestendig en klimaatadaptief.
- Maak duurzaamheid de norm bij instandhouding van bestaande infrastructuur.
- Breng de basis op orde; met name het netwerk rondom de Rotterdamse haven.

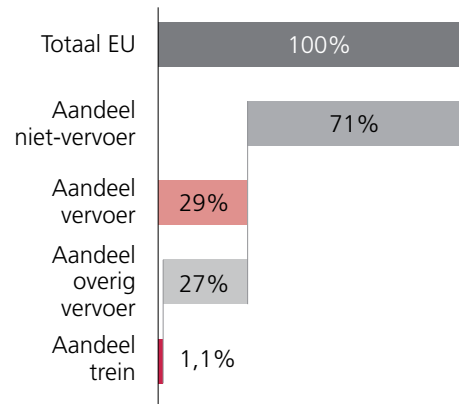
Moderniseer het spoor

- Zorg voor structurele financiering voor de modernisering van digitale systemen en versnel de implementatie en uitrol van ERTMS.
- Versterk de concurrentiepositie van het goederenvervoer per spoor ten opzichte van goederenvervoer over de weg.
- Bied een duurzaam mobiliteitssysteem waarbij het spoor (financieel) aantrekkelijker is dan de weg en los daarmee knelpunten op de weg op.

Investeer in voldoende spoorcapaciteit voor duurzaam spoorgoederenvervoer

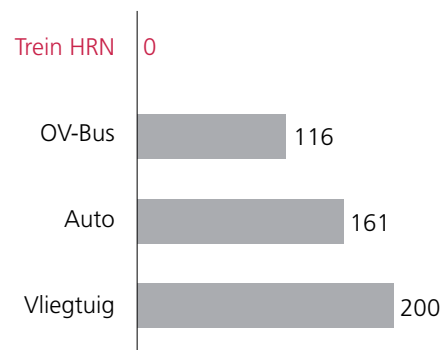
- Vergroot de capaciteit in de Rotterdamse haven.
- Investeer in de volledige elektrificatie van het volledige spoornetwerk.
- Maak goederencorridors gereed voor 740 meter treinen.
- Geef prioriteit aan Europese achterlandverbindingen: maak van Nederland de toegangspoort van Europa via het spoor.

CO₂ uitstoot EU in 2019 [%]

Bron: 'Emissions shares per mode 2019-2040' van European Emission Agency (EEA)

WTW' CO₂ uitstoot [gr / reizigers km]

1) WTW = well to wheel en omvat alleen energieverbruik voor transport, dus excl. energieverbruik operatie (kantoren, wagenpark, etc.)

Bron: CO₂-footprint per reizigerskilometer in 2017, CROW 2017

ProRail verbindt, verbetert en verduurzaamt.

Over ProRail

Het Nederlandse spoornetwerk behoort tot de beste spoornetwerken ter wereld. Het spoor houdt onze samenleving en economie op een duurzame manier in beweging. Als spoorbeheerder is ProRail verantwoordelijk voor het onderhoud, de vernieuwing, de uitbreiding en de veiligheid van het Nederlandse spoorweginet. We verdelen als onafhankelijke partij de ruimte op 7.000 kilometer spoor, regelen al het treinverkeer (1,4 miljoen ritten per werkdag) en bouwen en beheren stations. Daarbij werken we nauw samen met onder andere (regionale) overheden en personen- en goederenvervoerders.

Contact

Public Affairs en Stakeholdermanagement

Kirsten Verbeek
Kirsten.verbeek@prorail.nl

Annemiek de Winter
Annemiek.dewinter@prorail.nl

Olivier van Paasschen
Olivier.vanpaasschen@prorail.nl

www.prorail.nl

ProRail

Verbindt. Verbetert. Verduurzaamt.

